

Hygieniska Eleganta Hållbara

Syster täcken Syster madrasser

Säljas av Möbel-, Sängkläder- och Manufakturaffärer inom hela landet.
A/B Stockholms Vaddfabrik
Stockholm - Liljeholmen
Kungl. Hovleverantör

Vad har hänt?

FINLANDSVECKAN, som på finskt initiativ ordnats i Stockholm främst som ett slag för ökat ekonomiskt utbyte, har också givit förnämliga uttryck för Finlands andliga odling förmedlade genom musiker, konstnärer, skådespelare och författare. Bekantskapen våra båda länder emellan har ytterligare fördjupats genom den ståtliga hantverks- och industriutställningen i Ostermans, »F i n l a n d k a l l a r s», och genom finska riksdagens och journalisters studieresor i Sverige.

MOTIONERNA I FÖRSVARSRÄGÅNGEN ha kommit, omfattande alla önskemål, från högerkrav på en luftskyddsbyrå i socialdepartementet till socialdemokraternas begäran om försvarets demokratisering. Högern kräver att få sina i försvarskommisionen reservationsvis framförda önskemål beaktade, d. v. s. c:a 160 milj. medan Folkpartiet och Bondeförbundet gå tillsammans med sitt minikrav på 148 miljoner. Nationella Gruppen åskar 188 miljoner. Kommunisterna och Socialisterna begära avrustning med hänsyn till de livsviktiga sociala uppgifter, som måste förintas, om kapprustningen skall fullföljas. Det underlag för samförstånd som regeringen avsett med sin 135-miljoners-proposition tycks hastigt försvagas.

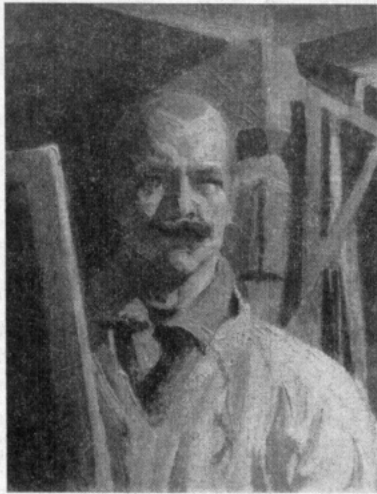
FREDSFÖRHANDLINGARNA I GENÈVE ha strandat på Italiens vägran att gå med på vapenstillestånd och dess krav att förhandlingarna skulle föras direkt med Abessinien utanför N. F. Trettonmannakommittén har rapporterat sitt misslyckande till Rådet, som endast kunnat konstatera att fredsutsikterna för närvarande äro omintetgjorda.

ITALIEN BOTTENSKRAPAR under tiden sina soldattillgångar: Årsklasserna 1915 och 1916 äro redan inkallade och föregående årskullar av värnpliktiga,

Knut Jaensson:

Gallen-Kallela.

Gallen-Kallela är samtidigt med det svenska — och norska — stora 80- och 90-talsmaleriet och han är på samma sätt som en Zorn, Liljefors och Josephson en »mästare». Men under det att Zorn och Liljefors tidigt finner sina specialiteter är Gallen-Kallela en experimenterator. Han blir inte färdig på samma sätt som de. Delvis beror detta förmodligen på att han är så mångsidig. När man ser en retrospektiv utställning av Gallen-Kallela, som nu i Liljeholms Konsthall, frapperas man först och främst av omfånget i hans begäring. Och ändå gör denna utställning honom knappast rättvisa, därtlär är den för litet sovrad och saknar för många av hans mest representativa dukar. Man måste behålla detta i minnet för att göra Gallen-Kallela full rättvisa.

Gallen-Kallela: Självtporträtt.

Men som utställningen är, uppvisar den tillräckligt för att fångsla och inge respekt. Gallen-Kallela följer snabbt och ytterligt känsligt de samtida strömningarna i måleriet. Mycket tidigt är han en utsökt och diskret valörmålare i de franska impressionisternas led, se exempelvis Parisgatan (nr 32). Och över den tyska nittioaletsymbolismen, som hans konst inte utan skador genomlider, när han exempelvis i Afrikadukarna, som dock är tämligen ointressanta, fram till en ljusare färgskala. Hela tiden är det nationellt finska en allt starkare hörd underton som slutligen bryter lös för full orkester i Kalevalasakerna, tyvärr nästan enbart företrädda i studier och reproduktioner.

Det givande hos Gallen-Kallela är nu hans storartat rika konstnärliga och mänskliga begäring. Han är en utomordentlig människoframställare — se exempelvis hans unga bondkvinnor —, han tolkar på ett oerhört känsligt och ändå behärskat sätt nordisk natur och han har monumentalt skapande fantasi, äkta sagofantasi.

Som en avigsida av denna mångsidighet är måhända just hans sporadiska smaklöshet att se (»Symposion», »Vandringen till dödsriket», »Babyloniskan» etc.).

Helhetsintrycket även av en så föga vald utställning som den närvarande i Konsthallen blir emellertid starkt personligt. Gallen-Kallela samlar liksom i en person alla väsentliga drag från det samtida stora svenska och norska måleriet och på samma gång är han kanske inte bara mera nationellt finsk utan även mer nordisk än någon av sina jämnåriga skandinaviska stora målare.

som hittills frikallats, skola läkarundersökas på nytt.

OROLIGHETER HA UTBRUTIT i Spanien, där regeringen befallt att de fascistiska organisationerna skola upplösas.

PALESTINA ha araber och judar drabbat samman, araberna begära att den judiska invandringen skall stävas och hots med generalstrejk tills kraven uppfylls.

TYSKANDETS RIKSKVINNOLEDA- RINNA fru Scholtz Klink har vid besök i Stockholm vittnat om de tyska kvinnornas fostran till snationens andliga kraftbärande. Det sker bl. a. via mödraskolor, andlig fostran i rikskvinnooorganisationen och den obligatoriska arbetstjänsten — den senare ett oefttergivet villkor för tillträde till högskolestudier. Om begränsningen av studiemöjligheterna, inskränkt tillgång till förvärvsarbete och äktenskaplig tvångslagstiftning också bidrar till den andliga fostran, nämnde fru Scholtz Klink ingenting om.

RESTRIKTIONER FÖR MILITÄRERNAS GIFTERMAL ha införts i Tyskland. Man måste för äktenskapsin-

gående ha tillstånd av överordnad, vilket dock kan erhållas först efter sex års tjänst vid krigsmakten. Endast ariska, statsfria, skuldfräa kvinnor av ansedd familj kan komma ifråga. Parternas ekonomi måste vara ordnad och alla förutsättningar enligt lagen om äktenskapsduglighet uppfyllda.

ETT DRASTISKT EXEMPEL på krigsförberedelsernas makt i det civila livet är den nyutkomna förordning i Schweiz, som ställer alla luftskyddsorganisationer, offentliga och privata, under statens särskilda skydd, men stadgar fängelsestraff upp till ett år för den, som utan laga förfall — offentlig uppdrag eller sjukdom — undandrar sig uppdrag inom luftskyddsorganisationen. Den som utan giltigt skäl uteblir från luftskyddsövningar kan straffas med tre månaders fängelse! 10—200 francs böter för den som lämnar en övning i förtid. En ny form av krigstjänst alltså, med diktatorisk anstrykning. Och detta i det demokratiska Schweiz.

Första September-Rörelsen.

I Genève och efteråt.

Den delegation, åt vilken representantmötet den 1 september på andra utskottets förslag uppdrog att fara till Genève med resolutionen, bestod av doktor Andrea Andreen-Svedberg, fru Flory Gate, redaktör Carin Hermelin, doktor Ada Nilsson, fröken Anna T. Nilsson, doktor Naima Sahlbom, fru Signe Vessman och fru Elin Wägner.

I Genève hade delegationen tillfälle att inför Folkförbundsradets och församlingens presidenter framlägga mötets resolution och historia. Likaså överlade den med representanter för olika internationella kvinnoföreningar som samlats under de historiska veckorna i Genève i hopp att kunna verka för fredens intressen. Alla insågo att kvinnornas luftskyddsvägar var ett flankgrepp mot krigssystemet som skulle kunna bli verkningsfullt, men tvekan gällde om det fanns möjlighet för att kvinnorna skulle våga tillgripa en sådan taktik. Exemplet från Sverige lät nog uppmanande men hur stora slutatsar kunde man våga dra därav? Fred och Frihets exekutivkommitté övervägde uppslaget, liksom tidigare de skandinaviska sektionerna hade gjort det, men lät

det falla. Man ville att »Folkens krav till regeringarna» skulle framställas på ett mindre revolutionärt språk för att så vinna större anslutning.

De goda kontakter och den sympati vi förvärvat bland de engelska arbetarkvinnorna kunde icke leda till vidare samarbete efter det deras parti beslutat att om också motvilligt acceptera de nya engelska civilskyddsförordningarna.

Allt detta skapade naturligtvis ett nytt och försämrat läge eftersom det drev oss tillbaka till en utgångspunkt, från vilken det gäller att ånyo och på andra vägar söka internationella förbindelser. Vi ha här uppe icke någon riktig översikt av vad som sker i samma anda på olika håll i världen. Men ibland överraskas man av att höra talas om hur snallvägarna av 1-septemberrörelsen burit strejktanken långt ut i världen. Det är intressant att det är i utsatta länder där rustningslinjen drivits, till sin spets, utan att skapa trygghetskänsla, som man lättast finner kvinnor vilka förstärkt vår linje. Så i Finland och Tjeckoslovakiet, likaså i Frankrike där rörelsen är äldre än i Sverige.

(Forts. å sid. 4.)

En nation kan inte dö som kulturfaktor.

Intervju inför 50-årsdagen med EVA ANDÉN.

Eva Andén.

Ett samtal med advokaten Eva Andén i någon fråga som ligger henne om hjärtat är alltid en suggestiv och inspirerande upplevelse. Bakom de ofta kort och uttrycksfullt formulerade sätten ligger inte bara erfarenhet och övertygelse. Hon besitter också i hög grad den skådande fantasi, som blir till drivkraft när det gäller att handla och som gör att hon på ett ofta förbluffande sätt ser den rätta utvägen i en svår situation, den rätta formuleringen av en ömtålig fråga, det stora sammanhanget även där det skymmas av detaljer.

Tidevarvets läsare känna Eva Andén sedan så många år tillbaka, att det inga-

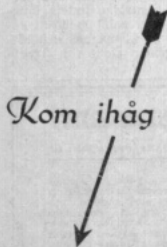
lunda är nödvändigt att närmare föreställa henne. Alltifrån tidningens begynnelse har hon varit en uppskattad medarbetare i dess arbete. Det är t. ex. tio år sedan hon i Tidevarvets spalter lade fram sina synpunkter på äktenskapet i den artikelserie, som gjorde Blåboksäktenskapet till ett allmänt känt och diskuterat begrepp. Men Eva Andén är en upptagen människa, som man inte står i onödan. Advokat med stor rörelse, gästfri villaägare-husmor, föreningsmänniska, blomsterodlare och eftersökt intervjuoffer — allt kräver sin tid. Så kan det hända att hon inte alltid låter sig infångas när man helst skulle önska det. Men när hon den 23 april fyller 50 år och alltså är utlämnad mer eller mindre på nåd och onåd — då passar Tidevarvet på att en stund lägga beslag på hennes tid för att få förmedla till läsekretsen något av det som just nu intresserar henne mest.

Kvinnofrågor? Äktenskapsfrågor? — Ja, det är saker som intresserar mig (Forts. å sid. 4.)

Wizard Åderbräckstrumpa.

Gummifri, Hygienisk, Tvättbar, Hållbar, Stoppbar. — Kostnadsfri rådföring. Begär Prospekt.

Lagerons
Kungsgatan 4, Stockholm. Tel. 23 16 00

Kom ihåg

Tidevarvets Reklamkonto
55160

Veckovaren

Radikal politisk veckotidning.

REDAKTOR:
Carin Hermelin.
ANSVARIG UTOIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfrid lördag.
Triedwaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå
Inneh.: Eva Andén.
Ledam. av Sveriges Advokatsamf.
Norrlindsgatan 18.
Tel. 10 75 75, 10 75 76.
STOCKHOLM

Stockholms stads Poliklinik vid Kornhamnstorg 4
Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9—10 f. m.
För havandeskapet och dess sjukdomar.
För medellösa kostnadsfritt, för andra mot erläggande av 2 kronor.

Alma Axelssons FÖRLOSSNINGSHEM
LINNÉGATAN 19
Mottager inackord. även för längre tid. Tryggt och ogen., välrök.
Tel. 62 78 24.

TANDLÄKARE
Gerhard Löwenhielm
Hedingsgatan 9 (Gärdesstaden)
Mottagning efter överenskommelse per telefon 61 03 77.

Centralbadets damfrisering
rekommenderas
Tel. 20 95 92. Föreläsnings.
Elegant.

Alimonda-Institutet
40-årig homeopatisk praktik.
Mottagning 11—2. Rådfrågning även per korrespondens. Begär prospekt och frågelista. Leg. läkare.
Address: Upplandsg. 16, 4 tr. (hiss) Stockholm. Telefon 32 08 99.

Bagarstugan
HORNSGATAN 37 - Tel. 40 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 - Tel. 40 73 37
GÖTGATAN 82 - Tel. 43 33 90

Armehanddukar 75 cm.
länga, hellinne, fällade, med hängare, kul. bård, nästan outslitliga, passande till tolett- o. kökshanddukar, bordsljas till 6,50 pr duss. 3 duss. fraktfritt.
Oskarsons Lager, Kungsg. 70, Sthlm.

Chiropractic.
Ryggsnitt, Ischias, Neuralgi
Thor Holmström
Kungsgatan 35. Tel. 21 04 14
Mottagning 10—1 och efter överensk.

För att göra vår nya adress känd
lämna vi denna vecka 30 % rabatt på alla slags reparationer i guld o. silver.
>Direkt hos guldsmeden.<
ABBEUS
Kungsgatan 48, 3 tr., hiss, Normalms nya fastighet. Mitt för Hörtoget.
Etabl. 1917. Tel. 21 55 34.

Vi skräddarsy Eder kappa med två provningar för 30 kr.
FORSMANS,
Upplandsgatan 25. Telefon 32 30 92.

Gummimattor
egen tillverkning alla storlekar till billigaste priser.
G. KÄRMAN
Yxmedsgården 1. Telefon 10 21 07.

Den 25 April 1936.

Skydds- hemmen.

Bland andra stora problem har också skyddshemmen blivit aktuellt i år. Dels genom en kungl. proposition med förslag till deras omorganisation (refererad i Tidevarvet nr 12), dels genom den uppmärksammade bok som bär Else Kleens författarnamn. Denna innehåller som bekant mänskliga, journalistiska och rättsliga dokument från skyddshemmens värld och från den strid som främst genom Else Kleen förts sedan hösten 1934 för att väcka den allmänna opinionen till medvetande i skyddshemssaken.

Både propositionens och bokens yrkanden skulle kunna ställas in under denna sats: *Med nuvarande system och nuvarande stora hem med dess brokigt sammansatta klientel kan inte ens en utmärkt föreståndare, som omgives av en förstklassig personal, göra ett verkligt bra skyddshem av sin anstalt.* Därför yrkas en uppdelning och fördelning av klientelet på olika sätt, men främst ett särskiljande av dem — enligt beräkning c:a 30 % av nuvarande skyddshemsklientel — som egentligen äro i behov av vård och som endast hopp- löst pinas av, aldrig kunna tillgodogöra sig en målmedveten — och dyrbar — arbets- och yrkesträning. Vidare yrkas bättre utbildning, eller fortbildning, och bättre arbetsvillkor för dem som vilja gå in i det krävande arbetet som uppfostrare inom dessa ungdomshem.

Bokens räckvidd är större än propositionens. Först och främst på så sätt att den får denna kungliga proposition att angå oss personligen, som ett utomordentligt brådskande ärende, och detta när den genom att tala ett direkt, mänskligt språk om levande människors öden. Detta direkta tal smälter också utan vidare bort den tanke, som ju alltid ligger färdig till överfall, att det här skulle vara fråga om en detalj i samhälls- livet eller t. o. m. en oväsentlighet, eftersom det gäller ett så ringa antal som omkring 1,200 pojkar, alla dessutom på något sätt skadade. När Else Kleen t. ex. berättat om sitt första »fall» och när berättelsens slut med orden: »Jag tror att han kommer att bli en ganska pampig medborgare, som skall orka med att klara andra öden än sitt eget. Så tror han också själv.» — Då har man fast mark under fötterna. Ty man har återigen fått en levande syn på det oberäkneligaste av allt, männi- skovärdet. Alltid oberäkneligt och omtäligt — ovisst också var det är mest värdefullt för det allmänna — hos skyddshemspojken eller ämbets-

Sofie Lazarfeld till Stockholm.

Sofie Lazarfeld, känd psykolog av Ad- lers skola, författare, föredragshäl- lare och föreståndare för en rådfrå- gningsbyrå i Wien kommer i början av maj till Stockholm. Hon skall tala dels i Ra- dikala Föreningen, dels på ett offentligt möte på inbjudan av ett antal kvinnoor- ganisationer och kulturella sammanslut- ningar.

Sofie Lazarfeld har framträtt inför Tidevarvets läsare med en artikel om kvinnörelsens nya skede. (Nr 25, 1935.) Hon har i Wiens Call-Club varit en av föredragshållarna i serien Kvinnans kul- turgåring i mänskligheten. Mycket be- kant är också hennes stora arbete Hur kvinnan upplever mannen. Hennes före- drag i Stockholm komma att handla om *Själslig jämvikt — internationell fred och Patriarkatets nevroser.* Den berömda ta- larinnaens utprädnaden emotes av vida kretsar med största intresse.

men. Men ensamt mäktigt att ge tyngd och innehåll åt tillvaron, åt de stora eller små summorna av människor.

Skulle så hända, att skyddshems- propositionens brådskande ärende finge sin första, grundläggande lös- ning redan vid detta års riksdag, så är emellertid därmed icke den här omnämnda bokens ärende av- färdat. De s. k. skyddshemmens värld, sådan den varit och kanske alltid i någon mån måste förbli, kastar som genom en skarpt ljusbry- tande och samlande lins ett obarm- hertigt ljus över det alltestades när- varande problemet om de vedertagna systems makt att behärska våra tankar och handlingar och därmed också över grundproblemet i all uppfostran: striden mellan passivitet och aktivitet. Därom, och icke sär- skilt om skyddshemspojkar, handlar t. ex. Gideons historia, varom berät- tas i första kapitlet av Elsa Kleens bok, liksom den korta notisen om bonapojkarna: Pojkarna på Bona gå raka, se en i ögonen, skrattra och springa. De ha intet av anstaltlun- ken.

Vad det hela handlar om, vare sig vi kalla det skyddshemmet eller det stora uppfostringsproble- met kan säkerligen aldrig bättre ut- tryckas än i Otto Weiningers ord, tyngda av ett fullbordat livsöde: Varje verkligt och evigt problem in- nebär en likaså verklig och evig skuld. Varje svar är en soning, var- je insikt en bättring.

Ester Berg

billigaste hands- och strumpaffären i Stockholm.
Norrlindsgatan 2. City.

VID INKÖP OCH RENOVERINGAR
BESÖK
Modes, Möss & Pälsvaruaffären
Innehavare: Fröken A. Froding.
Scheelegatan 11, Stockholm.
Tel. 50 09 81.
Obs.! BILLIGA PRISER Obs.!

IDUN passar Er bäst,

ty IDUN ger både värde och trevnad
Doktorerna Einar Wallquist, som skrivit »Kan doktorn komma?», Per Wetterdal, den kände kvinnolä- karen, läroinnan Stina Palm- borg, riksbekant för sin goda hand med svårhanterliga barn, den unga baronessen Ishimoto, en av Japans mest kända kvinnor inom aristo- kratiet och i socialt arbete, och Aske- greven Gustaf Levenhaupt öka under 1936 Eder glädje och nytta av IDUN.

Varje veckotidning ger mer omväxling än
Prenumerera postgiro 1235 8 kr. för 1/2 år; 15 kr. för 1/1. Tel. 20 16 02.

Araberna i Palestina.

Deras sociala förhållanden och politiska verksamhet.

Telegrammen från Jerusalem meddela att oroligheter utbrutit mellan ara- ber och judar i Palestina, framförallt orsakade av arabernas missnöje med den judiska invandringen.

Befolkningen i Palestina har först efter världskriget kommit i verklig kontakt med Västerlandet, med dess nya transportme- del och ekonomiska liv. Samtidigt med det ottomanska vanstyrets försvinnande har det i landet uppstått tre nya klasser — köpmän, stadsintelligensia och stadsarbetare eller vad vi med ett enda ord kallar för medelklassen.

Dock kunna landets invånare ännu ej delta i landets styrelse och förvaltning, som ligger helt i händerna på Storbritan- nien genom en »High Commissioner», »the Executive Council» och »the Advisory Council». Däremot har befolkning- en långt gående frihet beträffande sina inre angelägenheter, sociala och ekono- miska frågor.

De politiskt intresserade massorna om- fatta tre stora huvudgrupper: Moslem, Judar och Kristna. Moslem består i hu- vudsak av Palestinas arabiska befolk- ning, vilken i sin tur torde kunna uppde- las i tre olika kategorier, alla vitt skilda både kulturellt och socialt.

Inom den första kategorien finna vi nomaderna och halv-nomaderna, bedui- nerna, vilka i Palestina kallas för »al- Arab». De ha ej förändrats väsentligt av tiden, varken beträffande seder eller språk. I Palestina skiljer man på her- darna »Maaza» och kameluppfödarna »Djammalin». De senare äro ständigt i rörelse och ledas av en »Sheikh» eller »Amir». Beduinerna förakta allt vad jordbruk och arbete heter och kalla de jordbrukande »Fellah» för landets åsior och se i sig själva dess herrar. Deras antal torde ej överstiga 60,000. Sin re- ligion och dess lagar ha de ej mycken förståelse för liksom de ignorera politi- ken.

Den arabiska befolkningens majoritet består av »Fellah», bönder och jordbruks- arbetare, som bo i byarna. De arren- den, som de äro tvungna att betala sina herrar äro ofantligt höga och de leva mycket useit och fattigt.

Arbetarna, d. v. s. de som endast leva på sina löner äro i staderna fåtaliga och bestå närmast av portvakter, roddare, bårare, vägarbetare o. s. v. Ännu äro

de dock ej i nämnvärd grad organiserade. De arabiska »Effindis», jordägarna, större affärsmän, intelligensia bilda en mycket viktig och inflytelserik befolk- ningsgrupp. De äro politiskt intresse- rade och socialt medvetna äga de ett stort inflytande på landets politiska och ekonomiska utveckling.

Ar 1921 framlades på första Arabiska Kongressen förslag om att Palestina bor- de förenas med Syrien samt att Palestina borde gå in i en Arabisk Federation. »Kongressen var enig om att bekämpa Balfourdeklarationen, det Brittiska kolonialväldet och mandatet.

Samtidigt skapades »Högsta Moslem Rådet» av de brittiska myndigheterna ef- ter långa överläggningar med Mufti, Ulema och andra moslemrepresentatio- ner.

Trots inre stridigheter kommer det otvivelaktigt att lyckas för den arabiska intelligensia att skapa en fosterländsk front stark nog att uppta kampen både mot den brittiska regimen och den zionis- tiska rörelsen.

I byarna börjar man mer och mer att diskutera politik och kommunismens lä- ror spåras även här. Särskilt ha de ara- biska kvinnorna börjat att deltaga i det politiska livet. Den 26 oktober 1929 kon- gressade de i Jerusalem under högtidliga former. Ävenså växa de arabiska ar- betarorganisationerna med rask fart. Järn- vägsarbetarna äro organiserade tillsam- mans med sina judiska kolleger. De kämpa i staderna mot exploatering och för en åtta-timmars arbetsdag i stället för de- ras vanliga fjorton-timmars. De första strejkerna ägde rum i oktober 1926 i Haifa och Jaffa. Strejken som varade i tolv dagar slutade med att arbetsgivarna gingo med på nio timmars arbetsdag. En annan segerrik strejk var chaufförernas mot regeringens bensinskatt. Kommun- ismen har som sagt inom dessa grupper ett mycket starkt inflytande, men det tor- de dock bli de fascistiskt betonade natio- nalisterna, som komma att försöka de brittiska och franska myndigheterna det största obehaget.

J. Harry Walteson.

Litteratur: The Political Parties in Pale- stine by I. Chizik. The Royal Central Asian Society. 77 Grosvenor Street, W. 1. London.

Engelbrekts Barnvårds- och Husmodersskola

Valhallvägen 9, Stockholm. Telefon 32 46 79.
Understödd och inspekterad av stat och kommun. Utbildar husmodrar, hembiträ- den, barnsköterskor samt biträden till barnhem och barnkrubbor.

KURS I HUSLIGT ARBETE (1-årig), omfattande: 1) Praktisk undervisning i matlagning, tvätt, hemvård, sömnad, spädbarnsvård, småbarnsvård, 2) Teoretisk undervisning: Födoämneslära, hemvårdslära, tvätt, hushållsbokföring, hygien och sjukvård, barnvårds- och uppfostringslära.

YRKESKURS I BARNVÅRD (6 månader), omfattande praktisk och teoretisk undervisning i såväl späda som äldre barns vård, uppfostran och sysselsättande (lekskola med Fröbel- och Montessorimaterial), sömnad av barnkläder, grunderna för sjukvård i hemmet m. m.

AMNESKURSER (2 mån. eller längre) i matlagning, sömnad eller barnvård. Inträdesfordringar äro att ha genomgått minst folkskolans 8 klasser eller fort- sättningskola. Anmälan, åtföljd av skole- och friskolebetyg samt åldersbevis, göres hos skolans föreståndarna. Husmoderskurserna börja i aug. och 10 jan. Barn- vårdskurserna börja i augusti och i februari.

Mindre bemedlade och obemedlade elever kunna erhålla statsstipendier. Även triplaster kunna erhållas. Att dugliga elever förmedlar skolan plats. Barnvårdskursen berättigar till inträde i Svenska Barnsköterskeföreningen.

Arvedsons Gymn. Institut

Kurserna komma hädanefter att anordnas lika med kur- serna vid Kungl. Gymnastiska Centralinstitutets sjuk- gymnastiska linje för kvinnliga elever samt medföra enligt Kungl. Maj:ts resolution samma kompetens och rätt-igheter. Prospekt på begäran genom Doktor J. Arved- son, Odengatan 1, Stockholm.

SOCIAL-PEDAGOGISKA SEMINARIET
HSB:s utbildningsanstalt för småbarnsfostraninor

Modert inlättad 2-årig utbildningskurs i psykologi, pedagogik samt praktisk omvårdnad om barn i förskoleåldern, avseende för anställning i barnkrubbor, barnrådgö. där, lekstugor etc. Teoretisk undervisning samt praktik. Utom i en red. praktiska ömnen undervisning i: psykologi och pedagogik (Frl. kand. Alva Myrdal), psykisk hälsovård (Dr. Ersten- Romen), medicinsk barnvård (Docent Urban Hjörne), hygien (Docent Rolf Bergman), socialt östershine (Docent All Johansson), rymik (Docent Karin Fredsg), nöjningspsykologi m.

Nybyggd skola med internat o. Kungsklippan, Stockholm.
Inspisator: Eugéniedet Caecor Larsson. Studierektor: Fru Alva Myrdal.
Prospekt erhålles på begäran från Social-Pedagogiska Seminariet, HSB, Stockholm 15. Anmätningar till höstens kurs helst före den 1 juli 1936.

Tel. namnari-
Hysögatern

Vävskolan med mönsterritning och heminredning.

Fortbildningskurser: Komposition med provvävning. Färglära med naturstudier. Materiallära med handspinning. Heminredning med planritning och komposition av textilier. Nybörjarkurser för hemvävning, yrkes- och pedagogisk utbildning. Skolhem med billig pension. Tel. 234. Sigtuna Vävskola. Mary van Rijswijk.

NORRKÖPINGS STUVLAGER

KLÄDESHANDEL, Barnhusgatan 4, Stockholm.
Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar pr extra kontant. Detta orsakat till våra bill. priser.

Husmoders-drift. En process i Wien.

I alla tyska tidningar omtalades omkring den 1 jan. i år en nyordning av arbetet inom de tyska hushållen. Det är en lagbestämmelse, som kan betraktas som en underavdelning av Lagen om det nationella arbetets ordnande av den 20 jan. 1934.

Riktlinjerna för denna nya förordning kan delas på 7 huvudpunkter: 1. *Syftemålet.* Unga flickor skola under ett eller flera år arbeta i familjehushåll, icke för att få utbildning, utan som en förberedelse till och inlevelse i det tyska samfundets skapande centrum; hemmet. Här skall de uppväxande unga kvinnorna få göra bekantskap med »husmoderlig anda och verksamhet» och lära vara den tyska kvinnan har sin naturliga plats och uppgift. 2. *Vem deltagar?* Lagen säger, att alla unga kvinnor skall ha tillfälle att åtnjuta de fördelar som erbjuds genom denna nya ordning. Dock framgår av riktlinjerna, att den huvudsakligen gäller flickor som avslutat sin skolgång. Någon åldersgräns uppåt finns icke, däremot finns en paragraf som skiljer på de som är under eller över 18 år.

En given förutsättning för alla som tagas ut för denna tjänstgöring är att de skall vara friska och därtill sägs att barnrika familjer skall komma i första hand. 3. *Vilka hushåll bli utvalda?* Man kommer utslutande att taga med sådana hushåll där husmodern arbetar med själv, och även härvidlag kommer barnrika familjer i första hand. Särskilt bör sådana hushåll uppmärksammas, som kan lära den unga flickan att älska jorden av hela sin själ. (Man wird ihr verbunden in jener unausdrückbaren Selbstverständlichkeit, beinahe dringlich, vielleicht ähnlich wie der Bauer selbst.)

Det framhäves upprepade gånger att denna frivilliga hjälpjak inte får undantränga hembiträdena, samtidigt som det påstås, att ett sådant vistande i ett främ-

mande hushåll kommer att öka intresset för husligt arbete, så att allt fler tyska kvinnor kommer att vilja taga plats som hembiträden. Till detta återkommer vi emellertid.

4. *Anställningstid.* Själva förordningens namn är »det samhälleliga hushålls-årets», das wirtschaftliche Jahr, men detta skall tydligen icke tagas allt för bokstaveligt, ty i en av de sista paragraferna, som handlar om semester, har denna en olik långd allteftersom de unga flickorna varit i familjen 1, 2, 3 eller flera år. För övrigt är det icke just så mycken fritid, om man tar i betraktande de arbetandes ålder. Fritiden är: 23 fridagar i månaden, 1 fri eftermiddag i veckan samt möjlighet att delta i sammankomster i inom Bunde Deutscher Mädel (B. D. M.). Sommarferierna är mycket korta. Och det är självklart att husmodern har uppsikt över hur de unga tillbringar sin lediga tid.

5. *Rekrytering och utväljande.* »Tysklands kvinnoverk», Das deutsche Frauenwerk, och »Riksdomsledningen», Reichsjugendführung, skall se till att det bildas arbetskommittéer, bestående av talesmän för saken. Dessa arbetskommittéer skall samarbeta med B. D. M. och på så sätt skall det skaffas så många hushåll och frivilliga hushållsarbeterskor som möjligt.

6. *Tillsyn.* Det blir arbetskommittéerna, som håller tillsyn över de båda parterna, och skulle någon oenighet uppstå mellan dem, skall saken hänvisas till Deutsches Frauenwerk eller B. D. M.

7. *Lön.* Det är typiskt, att det inte fastställs någon bestämd lön. Det heter i § 8, att lönen storlek skall bero på den frivilliga hembetarhjälpens kvalifikationer samt på familjehushållets förmåga att betala.

Dessa 7 punkter ger hela systemet som i ett nötskal. Och sedan vi nu helt objektivt har refererat den nya ordningen, må det vara oss tillåtet att kasta en kritisk belysning över det hela och sätta fingret på en del punkter.

Det centrala är den negativa punkten 7, som visar den egentliga avsikten med det hela, nämligen att med hjälp av frivillig arbetskraft skaffa sig billig hushållshjälp. Ordet lönedressning blir nog icke felaktigt använt här. Det står dock på flera ställen, att förutvarande hembiträden icke må undanträngas till förmån för dessa nya, och detta verkar ju först lugnande. Men tänker man riktigt igenom problemet, så kan man med sitt sunda förstånd räkna ut, att även om hembiträden icke med detsamma bli avskedade, så kommer dock deras antal att så småningom sjunka, om icke av annan anledning så därför att lönen blir sänkt. Och allt detta kommer att överskyllas av fraser om kvinnans rätta uppgift.

En väldig apparat är med denna nya förordning satt igång för att locka till sig deltagare och föra dessa ut på halis — apparatens storlek visar att man inte är blind för svårigheterna att få tillräckligt många deltagare — därför sökas talesmän för saken. Men som talesmän anmäler vi oss icke! Tvärtom.

Köpenhamn våren 1936.

Birgit Begtrup.

Sommarkurser i praktiskt arbete.

Bländ alla upplag som den uppslagsrika Viggbyholmsskolan kommit med, är årets planer på korta sommarkurser i praktiskt arbete ett av de intressantare.

Under tiden 14 juli—9 augusti anordnas nämligen kurser i träsöld, vävnad, handarbete, tillskärning och sömnad, bokbinderi samt krukmakeri.

Ändamålet med kursen är att ge deltagarna praktisk erfarenhet av och fär-

Wien har åter upplevat en stor politisk process. Under en hel veckas tid stödo trettio revolutionära socialister inför domstolen, anklagade för högförräderi. Anklagelsen gällde deltagandet i en konferens i Brünn för cirka ett år sedan, där man under ledning av österrikiska emigranter (dr Otto Bauer) skulle ha smitt planer på att störta Österrikes regering. Vidare anklagades de häktade för fortsatt illegalt arbete. Flertalet av dem ha suttit i rannsaktionshäkte i över fjorton månader. Processen har väckt mycket uppenande, både i Österrike och utlandet, framförallt därför att man ansett det mindre lämpligt att regeringen förföljer personer av socialistisk åskådning i samma ögonblick som den begär finansiell och moraliskt stöd av parlamentarisk-demokratiska stater.

De anklagade gjorde i stort sett ett utomordentligt gott intryck. De bekände sig modigt till sin socialistiska åskådning som de inte ämnade överge. Målet för deras arbete var återupprättandet av en fri arbetarrörelse i en demokratisk stat. Någon våldsamt omstörtning hade aldrig varit deras avsikt. Men de hade känt det som en plikt att på något sätt samla de socialdemokrater som efter februarirevolutionen blivit i mer än en bemärkelse hemlösa. Detta icke minst för att hindra dem från att i desperation gå över till nationalsocialismen. De anklagade förklarade sig vara svurna motståndare till nationalsocialismen och beredda att på allt sätt understöja österrikiska regeringen i dess eventuella kamp mot Tredje Riket.

Denna process har legat som ett tryck, en mardröm över alla demokratiskt kända vänner till det nya Österrike. Vi andades ut av lättnad när vi fick höra, att domarna när allt kom omkring blivit förhållandevis milda. Det rör sig om 6—20 månaders straffarbete för de huvudsakligen. Tretton av de anklagade frikändes. Då tiden i rannsaktionshäktet skall räknas ifrån, komma alla de dömda att inom kort befinna sig i frihet.

Straffet gäller deltagande i landsförrådiska handlingar. Brünn-konferensen be-tecknas som högförräderi, eftersom man där i en resolution krävde att den nuvarande auktoritära regeringen skulle avskaffas. Enligt strafflagens formulering är det utan betydelse om omstörningen sker med eller utan vapen, *och varje författningssändring som införes på icke författningssändring* skall falla under benämningen »valdsam». Detta kanske låter övertygande. Men man bör komma ihåg att enligt den österrikiska författningen av 1934 finns det över huvud taget ingen laglig väg att åstadkomma en författningssändring. Inte ens de hittills på auktoritär väg tillsatta kamrarna ha ju som bekant rätt att ta initiativ till författningsrevision. Endast och allenast regeringen kan i detta hänseende utarbета förslag och förelägga kamrarna.

At domstolen i detta speciella fall måste man ge det erkännandet att den uppenbarligen bemödade sig om att inom lagens gränser finna minsta möjliga straff. Om det var politiskt klokt att över huvud taget låta denna process komma till stånd vid en tidpunkt, då regeringen önskar en försoning med arbetarna, är en annan fråga. Tack vare domstolens intelligenta uppträdande — äkta österrikiskt förresten — avlopp det

dighet i en sakligt betonad, enkel men estetiskt värdefull hantverkskonst.

Den vänder sig till alla, som är intresserade av sådant arbete, framförallt till sådana, som i sin dagliga verksamhet ha behov av praktiska och teoretiska insikter däri, t. ex. slöjdlärare, handarbetslärarinnor, unga yrkesutövande män och kvinnor, gymnasie- och seminarieungdom samt för övrigt till var och en som önskar anslå en sommarmånad till praktiskt arbete.

At dem, vilkas dagliga arbete har en ensidigt teoretisk prägel, erbjuda dessa kurser värdefulla möjligheter till vederkvickande omväxling och till kontakt med det praktiska yrkeslivet.

Genom att samla människor ur olika yrken och miljöer eftersträvas också att väcka känsla av gemenskap och att skapa kontakt mellan olika samhällsgrupper.

Den teoretiska sidan av kurserna skall belysa konsthantverket och yrkesarbetet ut ifrån större sociala sammanhang och

Ofullgången tragedi.

En debut av rätt ovanlig beskaflenhet avvaktar i dessa dagar den roman-läsande publikens uppmärksamhet och kritik: En son av Fredrik Thoms.

Namnet lär vara en pseudonym. Då man läst boken, kan man ha skäl att undra om den verkliga är författarens första. Hans förmåga att berätta tyder på en övad talang.

Bokens titel anger avsikten att framtällda huvudpersonen speciellt i relation till föräldrarna. Berättelsen börjar också med fadern och dennes liv före äktenskapet. Vi får honom ganska klar för oss — en liten pigg halvherre och kafé-kund, alltid i drömmar om lyckan som en schangtil present av ett gunstigt öde, helst i form av en uppfinning — en sådan kan ju skänka både pengar och ära. Denne lille svindlarsjäl slarvar sig in i ett förhållande med en ung flicka av bondesläkt och drives att gifta sig med henne.

De krafter som spelar in vid könsens dragning till varandra är ännu så outredda, att en författare kan tillåta sig vilka konstruktioner som helst i det avseendet. Likväl — den omständigheten att herr Melcher är en tjusig herre från storstaden förklarar knappast, att en flicka som Kristina — ung, vacker, rik och klok — riskerar sin ära och framtid genom att dragas in i något för henne så väsens- och kärleksfrämmande som ett erotisk förhållande med honom. Då det emellertid enligt författaren blir så och hon snart på obskyrta vägar måste undanröja faran för att bli mor, går hennes själs trygghet förlorad. Det ofödda barnet blir den synd hon inte rått med, dess till-integörelse en skuld som till varje pris måste sonas. Enligt hennes sätt att se kan detta ske endast så, att hon i legitimit äktenskap med sin förförare föder barn till det leva och fostras. Hennes av ängstfull fatalism laddade vilja driver saken igenom och i äktenskapet födes två söner. Gerhard, den äldste, blir bokens huvudperson. Den yngre, vars roll i familjedramat belyses så knapphändigt, att läsaren har svårt att förstå vad författaren egentligen avsett med den, försvinner snart ur berättelsen.

Det är en besynnerlig miljö de bägge barnen växer upp i, på en gång ägnad att grundlägga skrämsel och bortskämdhet.

hela nägorunda väl, utan att någon olycklig skärpning av det inropolitiska läget behöver befaras. Mindre lyckad vid detta tillfälle var polisen, vars undersökningar och förhörprotokoll inte alltid voro så tillförlitliga som man kunde önska.

För att riktigt bilda sig en uppfattning om innebörden av denna Wien-process bör man till slut uppställa den frågan till besvarande: Hur skulle det väl ha gått för tyska socialist, som i Paris förhandlat med herr Schwarzschild och sedan återvänt till Tyskland?...

Alex von Muralt.

Faderns affärer, som grundar sig på spekulationer i tur och uppfinningar, försäkrar en förfärlig ojämnhet i hemmets ekonomi och familjens livsföring. Halten i hans personlighet skapar den atmosfär av dunkel, osäkerhet och vingleri som omgesver detta osaliga hem från början till slutet. Likväl blir fadern det ljusa elementet i de små pojkarnas tillvaro. På småstunder tar han sig en dem, går ut och går med dem, fröjdas tillsammans med dem vid butiksfönstren, berättar sagor om det lockande och glada. Att det är modern som genom sin arbetsamhet och plikt-känsla håller det hela upon förståt barnen inte, däremot märker de att hon aldrig är glad, att luften omkring henne är svår och beklämmande. Slutligen blir hon, genom den alkoholism hon i sin sorg och olycka hemfaller åt, något gåtfullt och hemskt och den sättes skammens märke på familjen.

Då föräldrarna dött och brodern rest bort, blir Gerhard ensam. Intra är en yttre avseende. Han tycks sakna alla möjligheter och snart sagt varje önskan att komma i verklig kontakt med någon annan. I skolan har han visserligen ett slags vänskapsförhållande till en kamrat, men det har ingen djupare innebörd. Länge fram drages han till en ung flicka, som efter en tid också blir hans älskarinna. Men hans känsla får aldrig mognad och djup, och när det gäller, vägrar han att låta binda sig. Han kan helt enkelt inte älska. Det enda han, liksom en gång fadern, frågar efter är framgången, den stora och allt besegrande, som skall rättfärdiggöra hans liv och göra det värt att leva. På denna framgång offerar han allt — sin förmögenhet, sina krafter, sina nådeters söm, sina tankar och drömmar. För den försummar han alltifrån barndomen alla de möjligheter till glädje och utveckling som står ungdomen till buds — natur, konst, sport, vänskap, kärlek. Liksom fadern vill han bli uppfinnare. Han studerar elektroteknik, blir slutligen assistent på ett stort naturvetenskapligt institut. Men då han märker att chefen utnyttjar honom och ämnar begagna sig av en upp-täckt av honom — den som han ämnat bygga sin doktorsavhandling på — faller han samman och tar sitt liv.

Det märkliga med denna människa är, att han ibland inser det ihåliga i sin tillvaro. Han förnimmer sin egen ödslighet. Inom honom finns något som ropar efter ett annat liv. Men själv saknar han öra för detta inre rop, han förstår det inte. Likväl kommer det därhän att han stundom kan gripas av en besynnerlig känsla av att det liv han lever endast är en skentillvaro. Och han frågar sig om inte den heroism med vilken han kämpat i grunden blott varit en yttring av svaghet.

Hans historia är en tragedi. Och än värre — en tragedi som står stilla. Den konflikt hans väsen gömmer mögnar aldrig ut i kamp, till den revolution som kunde förvandlat allt och lockat fram krafter som kunde givit upphov till en ny, kanske stor personlighet. Lik en båt i dimma driver han hän mot undergången utan att nås av en enda stark och befräande vindfläkt.

Frågar man sig till slut vad författaren velat med sin bok, blir svaret inte alldeles självklart. Vill han helt enkelt säga: ur olycka föds olycka? Eller att ett barn med sådana förutsättningar i anlag och uppfostran aldrig kan bli en full människa? Eller att den som aldrig förnimmer livet som något stort i sig själv, heller aldrig förmår att ge liv, att skapa? Vad han än har velat — hans bok är tankeväckande. Den kunde varit bättre bearbetad och bättre komponerad. Likväl läser man den med en spänning som endast sällan släpper taget.

Signild Hellhagen.

Festlig humor.

Träffsäker psykologi.

Frodig fantasi.

Waldemar Hammenhög:

Hustru eller lakej

»Berättad med en sådan festlig humor och vidunderligt träffsäker psykologi att även den suraste läsare måste ryckas med. Spontan berättartalang, spelande fantasi...» Harald Källström i Janus.

»En kraftfull psykologisk studie.»

Martin Rogberg i Sv. D.

»Med frodig fantasi och icke ringa psykologisk kunnighet presenteras herre och tjänare.» Henning Söderhjelm i G. H. T.

»Hans berättarteknik är utmärkt.»

P. G. Peterson i A. B.

»Skildringen av Johans entré hör rent artistiskt sett till höjdpunkterna... Små utsökta stockholmsglimtar.»

Uppsala Nya Tidning.

Pris 6:—, inb. 7:75.

NATUR och KULTUR

I Genève och efteråt.

(Forts. fr. sid. 1.)

Men, som Ada Nilsson uttryckte det i sitt tal till folkförbundsradets president, här är ju inte bara fråga om en organiserad revolt från kvinnornas sida. En värld helt och hållet omställd för krig, för anfall och försvar, en värld där rustningskraven överallt gå före kraven på folkhälsa och folkvård, den passar inte kvinnorna, även om de sträcka sig till det yttersta för att forma sig efter de anspråk denna värld ställer på dem. Kvinnorna komma därför medvetet eller omedvetet att sätta in ett passivt motstånd. De är det irrationella momentet i det tekniskt fulländade krigsmaskineriet. »La femme ne peut pas vivre dans ce système, en consequence le système va se briser...»

Detta förstärks av och avsevärt av den mäns något odlat den psykologiska och känslomässiga sidan av sitt väsen. De inse själva helt och fullt riskerna och vanvetet i det nuvarande systemet och ville gärna, alltså gärna komma ur det om de kunde. Ehuru i september var en utmaning mot det manliga systemet och den manliga statskonsten reagera de inte med förakt eller löje, däri till först de bättre. Presidenten Benes är ett exempel på en man av den sorten. Han vet att det är hans öde att arbeta på rustningslinjen samtidigt som han i folkförbundet söker ett instrument för en fredlig politik och en internationell rättsordning. Men han har genomskådat svårigheterna och farorna med denna tvåspåriga politik. Därför skulle han gärna se att kvinnorna gjorde sig fria ur systemet och i denna spänning mellan motsatta krafter förde in en impuls som kunde ge det gamla systemet dess dödsstöt. Därför kan han både uppmuntra och direkt hjälpa de kvinnliga krigsvägrarna enligt vad Amelie Posse-Brázdová vittnat om, samtidigt med han fortsätter den politik han är dömd att föra.

Bakom de ömsesidiga bittra förebräelser som kastas mellan folk och partier i avsikt att placera skulden för den olycka och det hot som hänger över världen, spårar man europeernas växande självförakt, formulerat i satsen: »detta århundrade är det dummaste av alla århundraden som någonsin funnits». Men den som en gång från en framtida utsiktspunkt kan se ut över den epok vi nu genomleva, skall kanhända med större förståelse betrakta den utomordentliga tvekan och villrådhighet som kännetecknat oss alla, medborgare i små och stora stater, kvinnor som män. Den givna uppgiften är att överge ett system som är byggt på tävlan i förstörelseutrustning och flytta över i ett annat politiskt system som vilar på frivillig överenskommelse mellan folken att respektera varandra och samarbeta om ge-

mensamma intressen. Men den försvaras därav att vissa folk äro mera bundna än andra vid de gamla systemet och att övergången därför blir svar och färlig. Englands statsminister som har stor förmåga att ge ord för statsmännens hjälplöshet inför uppgiftens svårigheter, har uttryckt det omedelbara erfarenhetsresultatet av försöket att genomföra sanktioner mot en angripare som sviker sina förpliktelser mot paktens på följande sätt: »Det enda sättet att hindra en fredsbrytare är att de övriga staterna äro lika krigsberedda som han.» Om detta vore riktigt skulle freden endast vila på de fredliga staternas vilja att rusta och inrätta sig för krig. På denna orimlighet har politiken för närvarande kört fast. Diktaturstaterna ha lagt hela världen under krigets diktatur.

Till de fredliga demokrater som tro att de rusta sig för att undgå diktaturen, höra också svenskarna. De som vilja driva fram den dyraste lösningen av militärfrågan äro ändå inte helt nöjda med sina landsmäns reaktioner. Och en försvarsdiskussion som huvudsakligen rör sig om skiljaktigheter i omdömet och rent militärtekniska frågor kan icke bli så livaktig eller spännande. Ibland undrar man om de ivrigaste försvarsvännerna i avsaknad av mera betydande principiella motståndare koncentrerat sig på de s. k. radikalpacifismen. Det är därför ingenting att förväna sig över att i september-rörelsens högkvarter vid Triewaldsgränd blivit bombarderat. Men om motståndarna verkligen velat, borde de ha kunnat skilja på i september- och 3 novembermötet. De »krav till regeringarna» som framfördes 3 november innehålla ingenting som icke vilken som helst regering här i landet skulle kunna sanktionera. De komprometteras icke av hot om följder i fall kraven negligeras. Att enskilda medlemmar av Fred och frihets ledning och dess djupa led voro med i rörelsen kring i september är riktigt. Men lika påtagligt är att Svenska sektionen av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet i god tid före sin stora fredsdag den 3 november visste att den måste hålla sig utanför, om den inte ville riskera inre slitningar.

De som icke låta Fred och frihet vara i fred, bevisa sig därför som motståndare till dess stråvan att bereda marken för fred och folkförsoning.

Den sträva rösten.

Den isländska författarinnan Rebecca West är nog en av de spirituella och yrkesskickligaste författare, som finns för närvarande. Dessutom hittar hon ovanligt säkert i måniskosjälens labrynter. De fyra »korta romanerna» med motiv från U. S. A. i hennes bok Den sträva rösten bereder läsaren i sällsynt grad

Eva Andén. Ruth Draper.

(Forts. fr. sid. 1.)

sedan jag var student, säger advokat Andén — på den tiden då striden om målsmanskapet och gift kvinnas äganderätt var aktuell. Naturligtvis är de oerhört viktiga och det behövs fortfarande en massa upplysning. Det är alldeles otroligt vad människor i allmänhet är okunniga om äktenskaps ekonomiska och juridiska konsekvenser. Men vad Blåboksäktenskapet beträffar behöver vi knappast arbeta för det — det kommer av sig självt. Äktenskapsfrågan kommer att lösa sig med den ekonomiska frigörelsen.

— Hur viktiga och ingripande kvinnooch äktenskapsfrågorna än äro anser jag för min del att det allt överskuggande problemet nu är ett helt annat: *frågan om krig och fred*. Tänk på Abyssinien. Tänk på tidningarna. Så gott som hundra procentig Nick-Carter-litteratur. Man orkar knappast läsa dem. Nej, ju förr vi lägger ner vapnen och arbetar på kulturen, d. v. s. att låta människan komma till sin rätt i tekniken, dess bättre för det hela. Även med alla risker. Även med risken att de nationella gränserna planas ut. En nation kan inte dö som kultur-faktor, den fortsätter att verka. Men att tala om kulturellt samarbete folken emellan utan att ha denna inställning att gränserna måste upphävas, det är som att lägga upp befolkningsfrågan utan att ta hänsyn till sterilisering och födelestor — lika ologiskt och meningslöst.

— Jag är inte av den åsikten att livet på jorden till varje pris skall upprätthållas. Men så länge det varar måste vi leva anständigt och under inga förhållanden låta människor bli offer för rationaliseringen — lika litet som för hunger eller annan nöd. Medan vi tänker på detta kan vi ju gå och se den nya Chaplinfilmen som tycks vara som ett motto för vad man skulle vilja eftersträva.

— Ju förr vi upphör att befatta oss med vapen, dess bättre. Varför? Ja, man tycker så. Detta är min övertygelse. Den är så stark att den är nästan religiös. Jag kan inte begära att andra skall tycka så. Men jag anser mig ha full frihet att säga det, när och var och hur jag vill.

C. H.

njutningen av något verkligt bra skrivet, dessutom ger de en psykologiska problem att fundera över.

Den sträva rösten — titeln kan betyda åtskilligt. Bl. a. den röst, vi låter andra höra. Av förmåga att få fram någon annan. De fyra novellernas gemensamma grundtema är individens benägenhet att tala i monologer. När två människor möts, talar de med varandra i två monologer. »Det finns inga samtal», kallar författarinnan en av berättelserna. Just i den har hon tagit upp det ganska ofta använda motivet om hur olika en handling ser ut i två medagerandes relationer. Rebecca West försöker också att komma åt de inre orsakerna till vår förmåga att vinna kontakt med andra: skrällen, misstron, outhärdliga maktkomplex.

En människas felbedömning av sig själv och sina handlingars bevekelsegrunder är orsaken till den tragiska utgången i berättelsen Världens salt. Alice Pemberton inbillar sig vara en otacksam omgivningens goda ängel och försyn, i själva verket är hon en odräglig och härsklysten tyrann, som ingenting ser av vad som rör andra men obehärdligt kastar sig över dem med energi och goda råd. Skildringen av denna kvinna, så värdefull i många avseenden, hänsynslöst modig och outtröttlig i sin önskan att hjälpa, och ändå så förödande för omgivningen, är gjord med mästarekap.

Rebecca West: Den sträva rösten. Gebers förlag.

Sten af Geijerstam.

Företärd av ett stralande rykte och omsvept av framgångar från London och New York kom Ruth Draper till Stockholm och visade sin konst på Musikaliska akademien. Det var en helt ny konst, som därmed fick insteg i vårt land. Ruth Draper är en skådespelerska, som inte velat göra sin talang beroende av roller, medspelande och direktörer. Hon har därför själv skapat sin egen repertoar. Hon har författat åt sig små dramatiska sketcher, där hon själv är den enda agerande, inte på så sätt, att hon utför olika roller utan så, att man genom hennes eget spel och hennes egen repliker anar sig till hennes motspelare.

Idén är briljant. Rätt genomförd bör den kunna vinna en storartad framgång vid kabareter, såväl av enklare slag som av hög klass, på restauranger med upp-trädande o. dyl. För en helafatton utan annat program bli givetvis kraven större. Då räcker det inte med att ge någonting roligt, någonting förbluffande eller underhållande, för att inte bli tröttnande, måste sketcherna sätta åskådarnas tankar och fantasi i livigare verksamhet, ge dem möjlighet att tränga vidare och djupare.

Ruth Draper är en utomordentligt skicklig skådespelerska, hon besitter en så fenomenal behärskning av sina uttrycksmedel, att vi i Sverige alls inte skulle kunna uppleta hennes jämlike i det avseendet. Framför allt gäller detta hennes fulländade plastiska färdighet. Även hennes mimik är högt driven. Hon besitter av naturen ett ganska vasst ansikte, inte alls av det mjuka och rörliga slag, man så gärna vill tänka sig hos den, som framställer skiftande typer. Just därför måste man desto högre beundra hennes förmåga att framkalla så olika uttryck. Lika suveränt behärskar hon talets teknik.

Skicklighet blev kvällens intryck. Så- despelerskans förmåga att ge yttre illu-

sion var fulländad. Men förgäves vände man på ett psykologiskt djuplodande. Osökt gick tanken till Yvette Guilbert, diseusen, som bara genom ett ansiktsuttryck eller ett tonfall kan blotta så mycket av det inre livet hos de gestalter hon framställer.

Svagheten låg nog främst hos sketcherna. Jag tror, att Ruth Drapers stora misstag är, att hon själv författar sina sketcher. De äro för ytliga och dessutom för utdragna och sakna dramatisk klimax. Det är väl ändå en alltför billig humor att som i »Hållningsgymnastik» ge illusion av fyra hundrakilosdamer i låtta dräkter och med grekiska rörelser. De ytliga societetsdamernas pladder, som roar till att börja med, blir tröttnande i längden, ty hela situationen är fullständigt klarlagd från början, och det hela blir sedan bara ett upprepande. Det är sant, att skådespelerskan även gav några mera levande saker. »En järnvägsstation i Fjärran Västen» gav det starkaste beviset på hennes koncentrationsförmåga, och var fylld med spänning, som stegrades framåt mot slutscenen. »En kärlekshistoria i Balkan» var starkt dramatisk och gavs med en expressiv plastik, men det högramatiska ligger knappast för denna artist.

Varför inte höja konstarten och driva den mycket längre genom att spela sketcher av en verklig författare, kvicka, rörande, dramatiska och med starka levande repliker? Vore det förmått att föreläsa Mrs Draper att vid återkomsten till New York ringa upp Dorothy Parker? Elin Wägner, som satt i salongen och såg road ut, vore säkerligen den rätta att med sin uddiga penna och sin replikkompletta behållning för våra svenska artister. Ty det skulle förväna, om inte Ruth Draper med sin framställning här skulle inspirerat våra skådespelare att försöka genren. Man föreställer sig, att den skulle passa fru Brunus strålade. Men varför nämna några namn? En av konstmännens fördelar är ju att den kan ge även okända förmågor en chans att på egen hand pröva sina krafter.

Karin Schultz.

VIGGYHOLMSSKOLAN

Internatskola för gossar och flickor.

Viggyholmsskolan vill i sitt arbete också ta hänsyn till de olika elevernas begåvning, arbetstakt och intresseriktning.

Viggyholmsskolan består av en fyraårig grundskola (förberedande klasser) samt en därpå följande examensfri 7-årig skolgång, avsedd att skänka en allmän medborgerlig utbildning. Från medborgarlinjen kan anknytning ske dels till direkt yrkesutbildning, dels till skolor för vidare praktisk-teoretisk utbildning såsom teckningskolor, handetskolor, jordbruksskolor o. d.

Viggyholmsskolans 3-åriga gymnasium, avsett för dem som ämna gå vidare till akademiska studier påbörjas höstterminen 1936 med Ring I som anknytning till medborgarlinjens 6 klass. Gymnasiet kommer att bestå av såväl real- som latinlinje.

Gossar och flickor mottagas från nybörjarstadiet. Viggyholmsskolan är belägen vid Stora Värtan, cirka 2 mil norr om Stockholm. Prospekt genom undertecknad, adress Viggyholm. Tel. 50.

PER SUNDBERG.

Viggyholmsskolans sommarkurser i praktiskt arbete.

Under tiden 14 juli—9 augusti kommer i Viggyholmsskolan att anordnas kurser i praktiskt arbete omfattande: Vävning — Handarbete, tillskärning och sömnad — Tråslöjd — Bokbinderi — Krukmakeri.

Föreläsning behövsande de olika arbetsgrenarna komma att hållas av: Arkitekt R. Bergström, Fru Elsa Gulberg, Dr. A. Kumlien, Arkitekt C. Malmsten samt Sv. Slöjdföreningens direktör A. Stavenow. Prospekt genom undertecknad.

Adr. Viggyholm, tel. 50.
PER SUNDBERG

Kungl. Hovblomsterhandel
H. FLATOW

Säg det med blommor!
Vasterlånggatan 14. STOCKHOLM

— Blomsterföremåll till in- och utlandet —
Telegr.-adr.: Flatow. Telefoner: 11 05 06, 20 21 17 Postgi ökonto 549

Bland
tidevarvets
mest anlitade
boktryckerier står
Zetterlund & Thelanders
fortfarande bland
de främsta

RADIKAL prispolitik,
kort leveranstid och gediget
utöbrande garanteras våra kunder.

SKEPSBRON 40 · STOCKHOLM
TELEFON: 23 11 80 (VÄXEL)